

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

ét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. május 2.

Broj 13. Szám.

Nikaj isztine.

Miszlili szmo, ka szo vesz slovecsanszkoga sztvojenjá szruvu nasoj dr'závi z-erjavela. Miszlili szmo, ka sze v Szloveci nenájde vecs csloveka, kí bi štítiti po cslovecem znao. Ivo, dönok sze je najsao cslovek, kí szamo — kak on v "utri" pise — pár dnévo hoes po Prekmurji, sztíkajöcs sze nasim mérnim, delavnim i pascsvim národóm, je naednök predofalinge, kí szo vzrok nezavolsztvi, kultornomi i vérsztveomi nazadúvanyi, po zaszédbi szédmom leti.

Piszca imé, kí je pod imémom „O razmerah v Prekmurju“ „Jutro“ od 29-ga t. m. artikulos napiszao, nébödémó isztli. Zadosztno je tó, ka je nezisztanszko, nê szköz szkazlívi szál glédajöcs napiszao nakrátka, ka szo prílike v Prekmurji cse i dnez tiszte, kak szo bipred szedmimi létmi, gda szo Prekmurje pridöcsi göszpöjecsze „vu vszákóm prekmurci adjaróna vidli, szo ga tiszkali ozádje, ne da bi ga pridöbili, ti vrocsekrvézov jeszte escse dnez zadoszta, kí z glavöv eséjo idti szköz zida.“ „Ti mérési pa, — pise nadale — kí zo ze málo pomérili, pá delajo szto napáko, ka sze prevecs klányajo v bogatáse, kí pa ítak emajo med masszov národa ogéda i tak z-nóva podkápajo náodni ogléd. Póleg toga niti gusati nê trbé od tishti vérsztveni eprilik, steri tálnik more Prekmurszki národ bidti itd.“

Vsze tó podpisemo túdi i mí, ar je od konca do krája isztina, tóda escse doszta vecs bi sze túdi daló piszati i szmo túdi i piszali mí ino drügi. Na prílike i od neszmerne dácsse, kí sze predpisúje na szirmaskoga národa hrbet pod bogatásöv vodsztvom i z-národa dnévníc, bi sze túdi doszta léko piszárilo, ár je tó túdi edem glávni vzrokov nezavolsztva.

Isztina i jezerokrat isztina je tó, ka cslovecse szrcé veszeli, vékso lübézen má do tisztoza blíznyega, kí ga v ednoj ali drüvoj nevöli zmore, zagovorí, do szmrti sze z veszélim csútom szpómína na tiszte lüdi, kí szo ga v nepoznánóm kráji gösztolübnó goriprijáli i v nevöli ga pomogli.

Csi bi pred szedmimi létmi i dosztkrát escse i dnez, nisterni goszpödje cslovecsanszko i bratinszko posztópali z Prekmurszkim národóm, i nebi z odürnim nasztópóm grajali i zamétávali nasi lüdi, bi kép denésnyega Prekmurja ze vendar drügi büö, niti szpomínati ná zalosztno pretekloszt bi nepotrénbó biló, vzrok nebi najsli.

Zaman dnez ze vsze pénezna podpora, rázne drügoga iména podpore, ár vémo tó, ka vsze tiszto posztrédno túdi nase zepke te'zi, csi je posztópanye

nepravilno i necslovecsanszko, — nász neobveszeli. Vérsztvene pomöcsi, idöcsi nam pravíc zagvüsanýe, dober tanács, lépa récs, tó szo szredsztva za zadovolnoszt, kí rodíjo lübézen do dobrosinitela. Po táksem posztópányi pridémó túdi i v Prekmurji do tiszte récsi, kí sze veli zadovolnoszt, fundament konszolidácije. Dökecs szo pa kralüvajöcsa posztópánya táksa, kak goraj imenüvani píszec prav dobro oméni, i steromi vszi prekmurci pritrđiti morejo, tecsasz szpolsznoga zadovolosztva néga.

Na adress direkcije dr'závni 'zelezníc.

Z petnajsztim aprilom t. l. nam je pedvidévani növi i vugodnési vözni red. Tóda csi je reszam vugoden za vöszkovzeto Prekmurje, escse bole za szeverno Prekmurje, tó je pa edno veliko pitánye. Csi vmemó z-tisztoza pogléda, ka mámo vecs párov vlakov, je dána szamo tiszta vugodnoszt, ka csi edem vlák zamüdímó, szí vszédémó léko v drügoga, kí nasz pa ze bode do döma szpravo.

dosztno tó, csi tak dúze léko pijémó v Murszki Szoboti, i bi sze növi vözni red túdi nebi szmeo tak ednosztávno i venkrajívo naréditi. Csi sze je ze z-trgövöszkoga sztálicsa za M. Szoboto delao té növi vözni red, bi túdi i za té dober büö, ali escse bögsi, táksi vözni red, kí bi navsze sztráni zadovalo prebiválsztvo Prekmurja i tak túdi i szamo M. Szoboto. Tó bi pa bila tiszta najvéksa vugodnoszt, csi bi pri té tré páraj vlákaj meli tákse zvéze, kí bi nam omögöcsile, ka bi z-Maribora pridöcsi cslovek z-szevernoga Prekmurja nebi büö prisziljeni szí iszkatí sztanüványe na nöcs v M. Szoboti, nego csi bi po

szvoji opráveni poszljaj vrácsajöcs sze z-szredine dr'záve ali dézele na dom pripelao léko i tak szvoje öprávice, na prílike v Maribori, v ednom dnévi opravo léko.

Neszímó pozábiti, ka je Prekmurje tak szödnó kak oblásztno na Maribor vézano. Tó bi sze pri szesztáványi növoga vöznoga réda vpostüvati moglo tébole, ár 'zeleznisko direkcio, ze v Sloveniji mámo, poszle i oprávice pa ózábézo i dosztkrát v keszno, bi v interessi nasega Prekmurszokoga prebiválsztva biló, csi bi sze té vözni red v teliko korigérao, ka bi z-Hodosa vlák zvézo meo z ránim Ormózkim, vecserásnyí ormózki pa bi naj vozo do Hodosa. Pódnésnyí vlák bi léko osztáo na Hodos, tak kak je notri posztáványi v növi vözni red. Tó bi biló za Prekmurszokoga vszega prebiválsztva najvéksa vugodnoszt, za to bi bili vszi zahválni, ár bi té nepotrénbni bilí iszkatí drüge prenocsiscsa i velike zgübe na vréméni. Tá vugodnoszt sze proszi od direkcije.

Éles támadás a kisantant ellen a magyar nemzetgyülésén.

A nemzetgyülés hétfői ülésén folytatták a költségvetés vitáját. Karafiáth Jenő egységspárti képviselő a vita során beszédet mondott, amelyben feltűnő éles támadást intézett a kisantant-államok ellen.

— Olaszország — mondotta többek közt — kareskedelmi érdekszférjába akarja vonni az S. H. S. államot. Ez ellen az orosz törekvés ellen legutóbb Benes akciót indított, miután attól félt, hogy a csehszlovák ipar elveszti a jugoszláv piacot. A jugoszláv-olasz szerződés azt mutatja, hogy a két állam erőt vett egymás ellen táplált eddigi ellenszenvén és igyekszik békés úton megoldani a fönálló vitás kérdéseket. Olaszország és az utódállamok erősen fegyverkeznek, Feltűnő a fegyverkezési láz különösen az SHS. államban, amely évről-évre többet költ

hadseregére. Ha megvizsgáljuk az 1925—26. évi fegyverkezéseket, megállapíthatjuk, hogy Lengyelország 450, Csehszlovákia 300, Jugoszlavia 200, Románia 100, Magyarország 80, Austria pedig 50 millió aranykoronát fordít fegyverkezésekre. A kisantant általában nagyarányú készülődéseket tesz és ezt a magyar kormánynak figyelembe kell vennie. Az SHS. állam pénzügyminisztere, amikor a hadügyi költségvetés összegének nagysága miatt megtámadták, azt válaszolta, hogy Magyarország, Bulgária és Görögország épp ugy költségvetésének egynekedét fordítja hadügyi kiadásokra, mint Jugoszlavia. Ez az állítás — mondotta Karafiáth — nem felel meg a valóságoknak, mert a közép-európai államok közül Magyarország az, mely a legkevesebbet fordít hadseregére.

Je vsze mogöcse?!

Nisterne obcsine sze escse i dnez nescsejo poszlu'ziti tiszte vugodnoszti ka bi zaproszile za dr'závnoga piszmonoszca. Tak miszlimó, ka mi z nasov dácsöv nisternim krajínám moremó plácsati piszmonoszce, dokécs mi nescsemó tó, ka bi túdi i drüge pokrajine nam pomágale plácsüvati nase piszmonoszce, nego rájsi dosztkrát zavolo postne zamüjenoszti (na tjeden ednök dvakrát dobíjo posto) strofa sztroske noszijo.

* * *

'Zelezniska progá M. Szobota — Hodoš sze z célov mocsjöv poprávla, tóda szamo v tisztój meri, kak je tó z kreditóm dovoljeno. Za nász Prekmurce tó túdi dobro more bidti. Tú pa szamo na edno napáko moremó opomenóti to delo-ravnitele. Csi szmo ze z zanemárjenov 'zeleznícöv za norca posztáványi, te sze koncibár naj natelko vpostüjémó, ka nász pri poprávlányi proge náj escse te nezavérajó, gda na nyivo orát more idti lüdsztvo z 'zívínöv. Oköli Püconec sze je naimre ze dvakrát zgödilo tó, ka je delovodja (Vorarbeiter) célo rampo dao raztrgati gde szo te trije-stirje vozovje z 'zívicsati i kröziti. Tó je népravilno posztópánye, csirávno ka sze je zadóvo nató, ka má sészt vör vréména delati rampo. Csi bi polovico niháli za vöznó, ár je zadószta široka rampa, bi rávnotak léko delaji, lüdsztvo pa nebi grajali pri szvojem poszli. Vsze tó sze je pa csinilo brezi toga, ka bi z táblícami opázali lüdsztvo nato, ali pa razglászili po szöszedni obcsináj naj tamtá nevozijo.

* * *

„Sokol“ tó je národno drüstvo, kí má námen gojiti lüdsztvo i v prvój vrszti mladino v szlovanszkom národnóm dühi. Ka próti toj ideji niscse nikaj nemre meti, tó sze zamó odszébe razmi, ka vecs vpostüvati moremó vszákó táksó idejo. Vendar pa moremó pripoznati, ka je tó vszedno privátno drüstvo. Csüli szmo pa, i vendar dobro sze informérali, ka je namenjavano v skodo dr'záve i tak prebiválsztva dácsnistva, naj bi sze dr'závna osznozna sôla v M. Szoboti odszelila na fundus, naküplenoga od szokolszokoga drüstva, na g. Benka parceli, za stero je dáno blüzi 60 jezéro dinárov, i bi naj dr'z osznozna sôlo z vesz hrambov i velikim fundusom, v vrédnoszti oköli 300 jezéro dinárov, dála dr'záva szokolszokomi drüstvi, brez uadplacsila. Csi sze tó reszam tak scsé zgoditi, te je tó vecs kak korupcijó, dácsnikám na skodo. Orel je túdi národno drüstvo, ka pa te naj dobíjo? Mednyimi je szamo politicsna razlíkav teliko, ka v prvój szo liberalci v drügoj pa klerikálci vdrüzeni, obé pa privátini i ne dr'závne organizácije, za stero niedna dr'záva i dácsnikí skode trpeti neszímó, kakstécs postüvati obé moremó.

Takarékpénztári mérlegek.

Sajnos nem a mienkről és nem is Jugoszláv Bankokról lesz szó. Azok közül itt még egy sem volt betekinthes.

Azonban mégis Jugoszláv Bank — az első Horvát Takarékpénztár — „Prva Hrvatska Banka“ Zagreb egyik magyar összeköttetésének a „Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület“ - nek 1925 évi pengő mérlege és zárszámadása az a mi éppen ezen összeköttetése miatt reánk nézve is tanulságos.

Az igazgatóság a részvényeseknek a tavalyi 70.000 koronával szemben 100.000 korona osztalékot ad, a mi a részvények óriási árfolyama mellett nagyon is mérsékelt, — de hogy a viszonyokhoz mérten milyen nagy, akkor tűnik ki, ha tekintetbe vesszük, hogy a szintén hatalmas „Hazai Bank“ 800 koronát, „A magyar országos központi Takarékpénztár“ 12.000 koronát és a „Kereskedelmi Bank“ is csak 50.000 koronát ad.

Az a kevés de mégis nagy jelentőségi részvényenként 100.000 korona osztalék eleven példája a puritán magyar jellem óvatos, szilárd alkotó képességének. Fáy András szelleme örökös az utódok felett.

Mind három intézet jelentéséből az tűnik ki, hogy a kezelésük alatt álló óriási vagyon felett rendkívüli óvatossággal intézkednek, hogy készpénz készletük is könnyen forgatható értékeik kellő arányban álljon betét állományaikkal más részt mint főként a Pesti Hazainál tradícióként gyakoroltatik saját vagyonuk egy részét a nagy értékű Budapesti házaikba és ingatlanaikba fektetik.

Ezzel biztosítják a betevőket és szereznek maguknak döntő befolyást a szociális alakulatoknál.

Példa erre a két intézet, a Prva Hrvatska Banka és a Pesti Hazai. Ezek igazgatósága sem a világ háborúban sem az után nem bontották fel összeköttetésüket. Ez tűnik ki a Pesti Hazainak mostani jelentése azon tételéből, hogy vagyonának egy része arany dollár értékű jelzalog levél kölcsönökbe fektetve *külföldön lett elhelyezve.*

Időszerű volna, ha a Prekmurska banka d. d. prej Muraszombati Takarékpénztár, figyelembe venné ezen intézetek jelentéseiben foglalt jelenségeket, éppen a nacionalismus szempontjából.

De nehogy közgazdasági cikkünk a napi politika sivar talajára lépjen, megmaradunk a takarékpénztári mérlegek tanulmányozása mellett.

Egy új, csak 15 éves injézet „A Földhitelbank“ pengő mérlegéről szölok egy pár sorban.

Nagybirtokok, hitbizományok megszerzése, parcellázás útján való eladása és így a kisbirtokoknak olyan kezékbe való elhelyezése a célja — a kik legalkal-

masabbak a szociális célok megvalósítására. De az el nem adhatott birtok részekén maga a bank intenzív, modern gazdálkodást folytat.

Kimutatása szerint 195.161 kat. hold birtokot mentett fel a lekötöttség alól, parcellázta, s ennek folytán azt érte el, hogy a vagyona ma nagyobb, mint a háborút megelőző években volt. Emelkedése körülbelül 32 százalékkal gyarapította saját vagyonát — a mint jelentése szól: „saját és nacionizált birtokunk területe 37.000 hold. Parcellázása mellett maga is ipar szerint működő nagybirtokos. — Osztalékul 10000 koronát ad.

A volt „Muraszombati Takarékpénztár“ üzletköre megengedte alapszabályszerűleg a most fel sorolt pénzüzetek bármelyikének üzletköre folyósítását. Kicsinyben működött de túl élte vagyonának megmentése. betevői érdekében teljes megóvása mellett a háborús évek, a kommunisták zsarolásait és ma mint „Prekmurska banka d. d. prej Muraszombati Takarékpénztár“ újjalakulva folytatja tevékenységét.

Várjuk, — és el is várjuk mérlegének mielőbbi közzétételét.

bánni, megállapítja azonban, hogy pen Locarno miatt nincs benne semmi veszedelem és dicséri a né birodalmi kormányt, hogy nem engedte magát a locarnói politikától eltenni. A Matin úgy vélekedik, hogy Népszövetség számára nagyon nem lesz, vagy talán egészen lehetetlen válik, hogy felvegyen tagjai közé olyan államot, amely előzetesen szerződik és megakadályozza a Népszövetséget abban, hogy Oroszország ellen esetleg erős rendszabály lépésszen föl.

Ismét R. R. kormány

van kilátásban. Mintha már elattuk volna, hogy ez a veszedél, Pasics és Radics közt, simítása akar lenni egy pár alkalomnak és panamának, alkalom hosszú parlamenri szünet megduzogás elhallgattatására. Minami más látszatot akart kell csak humbug. színjáték, kulisszámögött a személyek más köztárnak a szemlélő elé.

Sok idő teltt bele, míg Pasics Jovanoviccsal kibékült, hogy nem békült ki, mert beveszélyes vetélytársat véli fidezni, Radicsnak is sok idő kelt hogy meghunyászkodj s ma újból cáfoljon mindent azelőtt mondott, s magasz Pasicsot, Uzonovicst stb., azelőtt sárga földig lehordot

Na de mindez csak politikai cirkuszi játéka, mely magát visszavissza ismét a régi kerékvágás Pasics is, Radics is tovább is pártvezérek maradnak.

Csak hogy a nép ne féljél. Bizalmát a nép azért felebeljük, hogy a magas polgár már egyszer javukert is vézenek érdemes munkát, nem dig politikai sakhuzásokkal taktikkal a nép kárára szteljen a szorgos munka, a leges konsolidáció munkája, után a nép küzdelemteljes naban oly annyira sóhajtozik.

A német-orsz szerződés miatt a hatalmak diplomáciai tárgyalásokat folytattak.

A párisi sajtó részletesen foglalkozik a német-orsz szerződéssel. Az Echo de Paris azt írja, hogy a szerződés, melyet a német-orsz mint állandó tag helyet fog foglalni a Népszövetség tanácsában, vétőjával meg fog akadályozni Oroszország ellen bármiféle megtorló rendelkezést, hiszen a tanács tartozik egyhangulag határozni, tehát a Népszövetség Oroszországgal szemben tehetetlené válik.

A Petit Parisien azt írja, hogy a szerződés nyilvánosságra jutása után azonnal diplomáciai tárgyalások indultak meg Páris, Brüsszel,

Róma, Varsó és a Népszövetség főtitkársága között.

Tyrell angol külügyi helyettes érkezett. Az Echo de Paris szerint már megkezdődött az eszmecsere a francia és az angol kormány között a német-orsz szerződésről.

A baloldali sajtó nyugodtan ítéli meg és ártatlannak tartja az új biztonsgági szerződést. Azt a Quotidien elismeri, hogy az egyezmény gátat emelt a Népszövetség és Oroszország közé és hogy a Népszövetség ennek a szerződésnek következtében kénytelen lesz Oroszországgal csinyján

Az éhhetetlen.

Irta: K. V.

(Folytatás.)

— Tudtam, hogy itt foglak találni nyomorult! Meghalsz!

Még fel se emelhetted a pisztolyt, hogy elkövesse a végzetes lépést, s Elvira felszökött helyéből s keblére borult.

— Őt véded? kérdé Aurél a gondolattól is iszonyodva.

— Nem Aurél! Téged szeretlek!

Egyetlen vágya van most csak. Ölelő karjával, szerető pillantással üzni el a gondot, bánatot, kétségbeesést annak az ifjunak a homlokáról. Oh, mily undorral gondol most azokra, kik azt a bánatot oda ültették. Ám lássák, irigyeljük, s aztán, ha kedvök tartja, hát akár foraljanak bosszút is.

Kis feje lehanyatlak Aurél keblére, ki hévvel, szerelemmel csókolja meg homlokát hosszan — nagyon hosszan.

Adorján megütődik nem a várt, jeleneten; hirtelen alig tud szóhoz jutni. — Tudománya egy percre mintha cserbe hagyta, mert nem tudja, boszankodjék-e, vagy pedig emberiségre tanítsa a merénylőt. Végre uralkodik magán, nyugodt lesz, s felkacag.

— Pompás! hatásos jelenet!

Auréloty érzékenyen csípte meg a kigyó, hogy szinte felsziszog a fájdalomtól, mikor e tolokodó arcot azal a kihívó, fitymáló modorral ismét maga előtt látja. Bosszút követelve jelent meg előtte, mindazon sérelemet mit ez az ember ellene elkövetett... Mintha egy szikra érintette volna hirtelen átkarolta egyik kezével Elvirát, jobbával pedig ajtót mutatott, Adorjánnak.

De Adorján ur nem azon emberek közé tartozik, a kiknek ha ajtót mutatnak, kalapjukat veszik s szontyorodva, meghunyászkodva eltávoznak. Ő elébb leszámol, van egy-két komoly szava is ahoz, a ki elég merész ajtót mutatni neki; elég érthetően siet tudtára adni a pökhendi ko-

médiásnak, hogy csak a hely iránti tisztelete tartja vissza őt attól, hogy kellő módon felricskázza. Ha nem egy haszontalan, tollatlan gyerkőccel állna szemközt, úgy tudná, hogy mit kell tennie, de Adorján Ferkó nem kelhet sikra minden ringy-rongy komidiással, a ki útjába áll, s a kit ő ellapos mint egy férget. Leszámolt. Ehez az ifju urhoz nincs több szava. De van Elvirához. Tovább ő nem várhat. Vagy, vagy! Ime felajánlja neki szívét és erszényét; fogadja el!

De Elvira, mintha oltalmat keresne, szoroson simult Aurél ölelő karjaiba.

— Ime válaszom! felelte lassan, de elég érthetően.

Adorján ur meg sem ütődött. Egy finom gavallért az ilyen helyzetek készen találnak. Az a híres sarcasticus mosoly, lenéző tekintet elfoglalja arcán helyét. Udvariasan meghajtja magát, egyet suhint lovagoslótorával a levegőbe s bucsuzoul csak egy szót dob oda. Egyetlen egy szót; hanem abban az egy szóban benne

van Elvira egész jövője, sorsa, vágya, s az a kétségbeesés, mely az örvénybe taszítja. Adorján nem durva ember, nem ildom, még csak egy gyenge haragot mutat. Nyájasan, gyöngéden, finomabban el az a szó, és mégis hat, mint a tű szurása: megvére

Csak ezt az egy szót mo Adorján ur, hogy:

— Éhhetetlen!

És ettől a naptól kezdve Elvira művészete csorbát szenvedett, a világ fénye homályosodni kezdett, hárja, mind mondták, napról-napra gyengébb lett, — játékában nem elegancia, chic, könnyűség, kifejezés — Ah, nem is színésznő!

És Etvirának kezébe kellett nie a vándorbotot, s menni más a hol jobban megbecsülték — valaki ott is rá nem sütötte a botot, hogy: éhhetetlen!

(Vége).

állandó pártoskodás, személyes viaskodást már megsokaltuk, s amennyire ez a veszekedés az állam lakóságára ártalmas, annyit árt az egyes pártoknak, mert a végén a nép egyik pártnak sem fog hinni.

Ugyan meddig fog ez még tartani? Vajjon mennyibe kerül az államnak egy-egy a parlament által hozott törvénye? S a folytonos minister nyugdíjazásokkal mennyi pénzt fecsérelnék el? S gondolják még vajjon, hogy a nép sokáig fogja azt birni adóval? Bizony nem, s a nép egyszer csak megelégedi. Ezzel számolni kell a vezéreknek.

Glászi—Hirek.

— † Kuzmits Kálmán Püconszki krcsmár, je po dúgom betegüvanyi na plücsaj dnéva 27-ga aprila v Budapesti v Erzsébet szanatoriumi vmrô. Nyega mrtvo têlo sze domô szprávi i na Püconszkom pokopálicsi dne na vecsni pokoj.

— Sálavci. Nasi ogengaszilci bodo v Stefanéca krcsmi 24-ga maja pleszno veszelico obdržávali, za stero szo predpriprave velike. Privôcsimo nyim v izstini ednôk sze tûdi i veszeliti, csi 'ze telkokrát sze morejo mantrati okoli ognov, ki szo szkoroda vszâki tjeden okôli nász.

G. Petrovci. Nase fare lüdje prec-doszta opravka májo pri okróznom szodiscsi v Maribori, nisterni pri velkom 'zupâni, krcsmárje pa za vinom na goricsni krajaj, tó je dobro znâno. Nevêmo pa, ka zakaj szo nôvi vôzni red nê tak narédili, ka bi nam gornyi vesznic lüdem nebi trbelo nameszto ednoga dnéva dvê nôcsi osztâti vöni (edno v Maribori edno pa v M. Szoboti). Ali szmo mí rêszan na vsze sztrâni tak prevecs zavrzeni od vszê sztrâni, szamo pri dácsi nê.

— Pregléd ino prepisz 'zivine ino vozôv. Zvedili szmo od szoldacski oblasztev, da sze bo letosz vrsilo po vszê dr'zâvi pôleg rédnoga náborâ (rekrutovanya) tûdi i popisâvanye ino pregledüvanye 'zivine, vozôv, automobilov ino drügi prevôzni szredsztév. Tô popisâvanye bôdo zvrzile poszebne komisziye, neodviszno od náborni, i bôdo delale po dvê ali trí komisziye v vszem vojnem okrózji. Szoldaska oblasztva szo preszkrbela vsze potrébno, da sze lüdszti olajsa té popis da ne bô melo prevelikoga trüda z doványom 'zivine na pregléd ino zavole toga ne bô zavézano pri szvojem rédnom deli na pôli ino indri. Pregléd sze bô vrsó na vecs krâji, ki szo razdeljeni tak, da sze bô na nyí preglédala vesz 'zivina ino vozôvi z-blíznye okôlice v ed-

nom dnévi ino sze bôde lehko escse tisztî dén vrnoli na szvojudom. Da bi sze pa pregléd zvrso tocsno v rédi ino keliko inogôcse hitro, sze 'zigoranye ne bô vrsilo. Rávnotak sze ne bô vrsila revizija 'zivine in prevôzni szredsztév, nego szamo pregléd ino popis zavole evidence. Priporôcsamo prizadetim, da szprâvijo szvojo 'zivino ino vozôve na pregléd taki, kak prîdejo na vrszto. Vszí oni, ki sze bôdo pregrêsili v szvojoj dúznozsti ino ne bôdo prignali szvojo 'zivino ino vozôv na pregléd pravocsaszno, bodejo strofani po osztróm szoldacskom zákoni i pôleg toga bôdo mogli naknâdno prignati szvojo 'zivino ino vozôve brezi olajszâv, v meszto, gde je komanda vojnega okrózja.

— Kûpovanye in oddaja kolekov. Nôvi finansni zákon je vpelao nôvi predpisz, da sze koleki in kolkovni papérje ne szmejo drügod kûpovati, kak szamo pri pooblaszceni oddajalcih (n. pr. trafikanti) ino dr'zavni blagajna (davâni uradi). Ravno tak morejo tûdi pooblaszceni oddajalci koleke ino kolkovne papére (n. pr. menice, vekszline, tovorne listze) kûpiti szamo pri dr'zavni blagajnaj ali pri pooblaszceni oddajalci. Sto drügod kûpûje ali sto oddava taksne vrêdnosti, brezi da je zatô pooblaszceni sze strofa z zneszkom 10 do 500 dinarov. Csi sto prevecs küplene koleke ali kolkovne papére ne nûca, je lehko zamenya za gotov pêneze pri davcsnem uradi. Té novi predpisz, da sze koleki od privatnikov szploh ne szmejo kûpiti, scsé onemogocsi ali koncsi otêzkôcsiti obracsâj falzifikatov. Povraczila v koleki polo'zenih taks bô v bodocse zvrzâvala finansna uprava v gotovini. — Finansna direkcija.

— † Kuzmits Kálmán püconci vendéglôs hoszszas betegeskedése után f. hó 27.-én Budapesten az Erzsébet szanatoriumban meghalt. Hült tetemét családja hazahozatja, hol temetése szombatn d. u. helyeztetik örök nyugalomra.

— Magánosoktól bélyeget venni tilos, a legujabb rendelet szerint. Kinek okmány bélyege fennmarad váltsa be az adóhivatalban. Bélyeget csak az erre jogosított személyek árusíthatják, ki mástól vesz, 10—100 Din. büntetést fizet.

— Lósorozás lesz tartva, függetlenül a rendes évi lószemléltől, a legközelebbi időben, melyet a katonai hatóság fogja megejteni. Mindenki köteles lovát szerszámot és szekeret a kijelölt helyre elhozni, különben később a katonai parancs-

nokság székhelyére lesz köteles elvinni. Lebélyegzés nem lesz.

— Černelavci önk. tüzoltó egyeslet mulatságát június 6.-án tartja meg a Szocsics-féle vendéglôben, sálavcei pedig május 24-én a Stefanécnál.

— Németország-Oroszország közt fegyverbarátsági szerződés készül, mely a nagyantant államait, különösen pedig Franciaországot annyira izgatja, hogy minden lépésre el van szánva, ami ezt ellensúlyozhatná.

— Slavenska Banka likvidál. Mint jói értesülünk, a Slavenska banka, a nép pénzének 50%-ával megrakottan, mint betétjeiből a Mezőgazdasági bank átvételével levont, távozik M. Szobotából. Hartner Géza a Prekmurska banka fôrészenyvesé tárgyal Zagrebben a fôintézzettel, hogy likvidálja és új bankot ültessen ennek helyébe.

Szebeborci. A helybeli önk. tüzoltóság június 6.-án szinielôadással egybekötött táncmulatságot rendez. Szinrekerül „Sztári in mladi“ című négy felvonásos népszimü. Szives megjelensre felkéri a n. é. közönséget a Rendezôség.

LEGUJABB.

Lapzártakor értesülünk az új kormány megalakulásáról. Mint elôrelátható volt, a megegyezés politikája és kormánya marad. Dr. Nikič, Šnperina, dr. Krajač, Pavle Radič radičpártiak, mert az elsô két disidens kibékült Radičcsal, lettek ministerek, Radič István helyébe Pucelj Iván lett miniszternek kinevezve, de földmívelésügyiinek. Többi tárcák a radikálisok maradtak, csupán államtitkár lett négy radičpárti közöttük dr. Pernar is és Košutič Radič veje. A kormány ideiglenes mig Pašič újból neki nem fog. — Jovanovič Ljubât, a radikális párt másik vezéré, az ismert afférból kifolyólag a radikális pártból kizárták, kit 27 képviselô követett.

Kereskedők

vigyázat!!

Egy ujonnan épült modern ház üzlethelyiséggel, üzleti berendezéssel és lakással jutányos áron eladó. Vevők jelentkeznek: GERENCSÉR JOZSEF kereskedônél DOBROVNIKON.

Mlinarszki vajenec

mocsnêsi i dobroga obnásanya sze gorvzeme:

MLIN PÛCONCI

egy erősebb és szorgalmas fiut molnár inas:—: nak felvesz. :—:

KINO

v Murski Soboti.

V NEDELJO 2. maja
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Nasjeo - i odsjeo na neboderu

Komedija u 7 činova.

U glavnoj ulozi:
Harold Lloyd

Ausgerechnet
Wolkenkratzer

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din.,
spodnje lože 10 D., in II. prost 5 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: april. 30.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 315—345
» » 'Zito—Rozs	» 200—225
» » Ovesz—Zab	» 167—
» » Kukorica	» 140—
» » Proszô—Kôles	» 210—
» » Hajdina	» 260—
» » Szenô—Széna	» 72·50
» » Graj—Bab csres.	» 300—
» » zmésan—vegyes bab	» 200—
» » Krumpli	» 76—
» » Len. sz.—Lenmag	» 500—
» » Det. sz.—Lôherm.	» 2550·2800

BENKO: april. 30.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikôv. } Bika	6—	7—	8— 8·50
Telice } Úszô	5—	6—	7— 7·50
Krave } Tehén	1·50	3—	5— 6—
Teoci } Borju			9·50 10—
Szvinyé—Sertês			13— 13·50
Mászt I-a—Zsirl-a.			22— 30—
Zmôcsaj—Vaj			30—
Spê—Szalona			— 25—
Belice—Tojás 1 drb.			0·75

Pênezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56·76
100 Kor. Budapest	= »	0·079
1 Schil. Becs	= »	8·02
1 Kor. Praga	= »	1·684
1 lira	= »	2·27

Zürichben 100 Din = 9.115 sfrk.

KEGLISCSE

szé odpré 2-ga maja pri:
Černjavič restauracio
kuglizója május 2-án megnyillik.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvun SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
150 Din reklame 1— mali oglaszi 0-70 Din.
i dávek. Pri vecskrat popuszt.

Rökopiszi, ki sže ne szhránijo i ne vrnéjo sže
poslajo:

Rediteisztivo i oprávnistvo Morszka Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.

— Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:

M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
20. posta MURSKA SOBOTA.

— Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
ként: szövegközi és nyílttér 150, rendes
1—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték-
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS

Németország termés átlagai.

Hogy a német gazda sokkalta
jobban gazdálkodik mint mi, azt váltig
bizonyítja az a körülmény, hogy Né-
metországban kalászosokból is 4-6
q-val aratnak többet holdanként mint
házánkban. Ennek a körülménynek az
oka nem az éghajlati különbségekben,
nem is egyedül a talajnak jobb meg-
munkálásában található fel, hanem fő-
leg abban, hogy a német gazda sok-
kalta jobban trágyázza földjét mint mi,
s ennek következtében a növények ál-
tal szükségelt tápláló anyagokat egyen-
súlyban tartják, s így nagyobb termé-
seket ér el.

Hogy ez így van, azt bizonyítja
egyrészt az a körülmény, hogy Né-
metországnak állat állománya arány-
lag legalább 1½-szer olyan nagy mint
más országé, tehát 1½-2-szer annyi
istálló trágyát termel és használ fel
mint mi. E mellett még rengeteg mü-
trágyát is fogyaszt, 13-szor annyit mint
mi. Felhasznál ugyanis Németország
országos átlagban hektáronként 11
arany márká értékű mütrágyát, hol-
ott Magyarország ugyancsak hektáron-
ként csupán 32 arany fillér ára mü-
trágyát használ föl. Miután a német
gazda pedig jól tudja azt, hogy az
istálló trágyában, adjon abból bárme-
nyit is földjének, nem ad vissza talajá-
nak annyi foszfort, mint a mennyit
onnet a növények elvontak, követke-
zőképen főleg foszfor tartalmu mü-
trágyákat tartalmaz, a melyeknek hasz-
nálata Németországban minden fogal-
mat meghaladólag emelkedik évről-
évre.

Hazánkban is a megélhetési vi-
szonyok minden irányban olyan drá-
gák, hogy a gazdának minden tudását
és szorgalmát egyesítenie kell abból a
célból, hogy nagyobb termés átlago-
kat érjen el, különben nem tud meg-
küzdeni a folyton dráguló élet viszo-
nyokkal, a melyek előbb-utóbb el-
söprik. Többet kell termelni, nagyobb
termés átlagokat kell elérni, s ez csak
úgy lehetséges, ha talajunk tápláló
anyagát egyensúlyban tartjuk, ha az
istálló trágyából hiányzó foszfor
mennyiséget mütrágyák alakjában ad-
juk meg talajunknak.

KÖZGAZDASÁG.

Jugoszlávia buzakivitele. A
földmívelésügyi minisztérium statisztí-
kai adatai szerint Jugoszláviából az
1925. év folyamán 16.990 vagon bu-
zát szállítottak ki a külföldre 501.2
millió dinár értékben, 1926 január ha-
vában exportáltak 2.089 vagon buzát
62.2 millió dinár értékben, február hó-
napban pedig 1.739 vagon buzát 53.2
millió dinár értékben. Jugoszlávia
burgonyakivitele 1925. évben 6,513.743
kg. volt 7,558.083 dinár értékben.

LEGUJABB

Párisi és Bécsi kalapmodelok ka-
lapujdonságok nagy választékban
állandóan raktáron. Gyászkalapok
rendelésre 24 óra alatt elkészül-
nek. Mindenemü kalap alakítások
elválaltatnak. Filz kalapok 100
Din.-től, bársony kalapok 160
Din.-től kezdve kaphatok. Ugyan-
ott nagy választék kötények, ha-
risnyák, mindenemü kötöt áru
gyermekes és felnötek részére,
pipere és rövid áru czikek nagy vá-
lasztékban a legolcsobb napi áron

A. Király

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágom
M. SOBOTA (Berger-féle ház).

**Szolid Pontos ki-
árak! szolgálás!**

— — — — —

SENO,
Superfosfát, Portland-Ce-
ment, Papir za zid, Papir za
pokriv, Karbolineum, Ter,
Kovačko vogelje, Steinkol,
Drva, Les — se dobi pri
VIKTOR CZIPOT
trgovci
v MURSKI SOBOTI.

Vsáki práznik, nedelo, četvr-
tek in soboto koncert. Svira
ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütör-
tökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-
KAVARNA KÁVÉHÁZ

— — — — —

Makulatura papír
(régí ujság)

olcsón kapható I. H A H N
papirkereskedésében M. Sobota.

— — — — —

Razglas.

Naznanja se vsem poštovanim trgo-
com in odavcom, da se na letne dneve:

**6. maja, 6. augusta in
11. novembra**

veliko kramarsko in živinsko senje zopet
obdrži v občini MARTJANCIH. Pristojbi-
na za živino in kramarsko mesto se ne-
bode pobirala. Za veliko udeležbo vsi
cenjeni trgovci i kramarji se povabijo.

Najlepšo priliko Vam nudi za
ŠPARANJE
PREKMURSKA POSOJILNICA
v MURSKI SOBOTI
ki daja najvišji intereš na
VLOGE
ter jih sprejema v Cerkveni ulici (pisarna g. dr. Škerlaka)
in v izraelski župniji. (židovski farov)
Tu je penz **varno naložen** in se lahko vsaki
dan dvigne.

OLCSÓ ÁRAK FIGYELEM!!! JÓ MUNKA
Kerékpár és fegyvertulajdonosok!
Ha bármínemü javításra van szükségük úgy fordul-
janak bizalommal:
E. ČERVÉK
Mechanikus fegyvermester műhelyébe
MURSKA SOBOTA
Glávni trg Cipot rőfőskereskedő ur udvarában.
Szakmába vágó mindennemü munkát a legjutányossab-
ban vállalom.
UJ! Kerékpár vázak emailrozása UJ!
A összes kerékpár alkatrészek állandón raktáron, használt
jó karban lévő kerékpárok kaphatók. Régi vázakat, használt
kerékpárokat a legmagasabb árban veszek.
A n. é. közönség becses pártfogását kéri
E. ČERVÉK

**HIRDESSEN a
MÖRSZKA KRAJINÁ-ban**